

V. RÉSZ.

A bűnről és bocsánatáról.

60. A bűn.

Minden olyan érzést, gondolatot vagy cselekedetet, amely Isten akaratával ellenkezik, bűnnek nevezünk.

Az emberi szellem mindörökké foglalkozott a bűn kérdésével s különböző időben különböző feleleteket adott rá. A szentírás mindenek előtt bűnnek nevezi az első pár embernek Isten parancsa iránt való engedetlenségét, amely abban nyilvánult, hogy ettek a tiltott fa gyümölcséből. Sokszorosán bűnnek van feltüntetve a bálványimádás és még sok más cselekedet, amely mind Isten akarata ellen való volt.

Jézus azonban nemcsak a cselekedetet, hanem az érzést és gondolatot is, ami nem volt tiszta, bűnnek tekintette. Ez is a helyes felfogás, mert hiszen a cselekedet rugója az érzés és gondolat. Rossz érzésből csak gonosz cselekedetek származhatnak. Viszont jó és nemes érzés nemes és jó cselekedetnek lesz az okozója.

61. A bűn oka. (Az ember természete.)

A keresztény theologiai felfogás Pál apostol tanításai nyomán az emberi természetet teljesen megromlottnak, a jóra képtelennek tartja. Ugy vezeti le ezt az emberi teljes romlottságot, hogy éppen Ádámig, az emberiség ősatyjáig viszi vissza, azt állítván, hogy Ádám vétke miatt lett az egész emberiség a jóra teljesen képtelen. Az emberiséget az örök kárhozattól csak a Jézus Krisztus önfeláldozó halála menthette meg.

Mi unitáriusok ily vigasztalan, sötét tanban nem

hiszünk, hanem hiszünk abban, hogy az ember jóra való képességgel van megáldva és jóra is van teremtvé.

Azt, amit közönséges névvel rossznak neveznek, az a jónak csak kisebb foka. Tökéletes rossz, vagyis a rossz, mint hatalom nem létezik. Az ellentéte volna az életnek, a haladásnak. Annál kevésbé hiszünk a rossz megtestesítőjében: a Sátánban, vagy ördögben.

Meg kell vallani, hogy vannak látszólag teljesen rossz emberek, akik megátalkodottságukból nem akarnak kitérni. Ezek azonban kivételek, melyek a szabályt nem döntik meg. Ezek a föld színéről apránként eltűnő jelenségek, önmagukat elpusztító lehetetlenségek.

A megátalkodott bűnös, aki megjavulni nem akar, elveszíti életét itt és a jövő életben. A bűnnek következése a halál, pusztulás, elenyészés.

Az erkölcsi életben tehát a meg nem javuló bűn az igazi rossz, az élet ellentéte, a halál. Az emberi fejlődéssel a bűnnek (a rossznak) el kell tűnnie s a jónak diadalra jutnia.

62. Bűnbocsánat.

Az igazi vallásosság e kérdésnél állapítható meg. A világias ember magát mindig tökéletesnek, hibátlanak akarja feltüntetni s bűneit is az erény köntösébe öltözteti. Az ily emberek rendszerint nagyon tökéletlenek. Az emberi erény és igazi erkölcsi érték ott kezdődik, midőn az ember beismeri tévedéseit, hibáit és bűneit s azokat őszintén megbánva és megsíratva, a jó útra tér. Elhagyja a hitetlenek tanácsát, a bűnösök útját s egyedül Isten parancsai szerint kíván élni. Az igaz ember hitből él. S ami hitből nincs, bűn az. (Róm. 14, 23.)

Franklin Benjaminról, a nagy amerikai államférfiúról van följegyezve, hogy minden estve számba vette jó és rossz cselekedeteit. Följegyezte a jót is, a rosszat is. Ilyen módon szigorú fegyelmet gyakorolt maga felett. A rosszat elhagyta s a jót követte s ezáltal tudott a legerényesebb emberek sorába lépni.

Önmagunk szigorú megítélésével, hibáinknak, bűneinknek őszinte megbánásával Isten atyai szeretetére mindenkor biztosan számíthatunk. A bűnbocsánat elnyerésének egyik lényeges és elengedhetlen feltétele, hogy mi is megbocsássunk a rajtunk esett sérelmekért. „És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétőknek“, így tanított Jézus imádkozni.

VI. RÉSZ.

Keresztény erkölcsstan.

I. fejezet.

Alapvető kérdések.

63. Az erkölcsstan föladata.

Aki megtanulta tisztelni az Istent és szeretni felebarátját, ezt a két nagy törvényt, az tudja, hogy az életben miképpen kell viselnie magát.

A jó gyermek sohasem cselekszik olyant, amivel szülőit megszeméltetné. Az emberiségnek atyja a jó Isten s ennek következtében az egész emberiség egy nagy családnak vehető. Amint a családban a családfő, az atya szabja meg szeretetteljes lelkével a rendet, az ő akarata, parancsai, tanácsai és utasításai szerint kell a család tagjainak eljárniok,